

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 231

■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■

10 d'octubre de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

El Sant Pare, aclamat avui a Roma
per homes representatius de totes les races,
ha nomenat l'Excel·lentíssim i Reverendíssim
Dr. D. Josep Miralles i Sbert,
Bisbe Titular de Corico,
Coadjutor del nostre amantíssim Prelat
Dr. D. Ramon Guillaumet
que el poble estima i venera.
CATALUNYA SOCIAL, que enarbora ben alta
la bandera flamejant de Crist,
es complau a donar-li la més fèrvida
i cordial benvinguda
i des d'ara es sotmet respectuosa
als seus saludables manaments,
i renova en aquesta avinentesa
la seva adhesió inquebrantable
a l'Església catòlica,
apostòlica
i
romana.

La llavor de la discòrdia

Entre els catòlics hauria de regnar un gran amor i un gran respecte. Dissortadament no és així. De vegades ens combatem amb una violència extremada.

Es que no podem blasmar l'actuació d'un catòlic quan la creiem equivocada? Naturalment que sí. Quan diem que ens hem de respectar, no volem pas dir que ens hem de declarar intangibles.

En matèria opinable podem discutir i àdhuc combatre'ns mútuament. Però sempre ens hem de tractar amb caritat i amor. No oblidem aquell precepte evangèlic que diu: Estimeu-vos els uns als altres.

Si visiteu alguns pobles veureu que són molt nombrosos els que han oblidat aquell precepte. Els homes es combaten per coses purament humanes i transitòries. Ah! quina equivocació més gran! Com volem que prosperi el nostre poble, si escampeu la llavor de la discòrdia?

Defenseu els ideals que més us plaguin, però respecteu aquells que no us segueixen perquè en defensen uns altres. Amb quin dret volem exigir que tothom pensi com vosaltres?

Tantes coses bones que es podrien fer, i es perd el temps en lluites internes. Són tan fortes aquestes passions, que fins arriben a dividir els membres d'una mateixa família.

Si mediteu una mica, us convencereu que és una cosa ridícula que sacrificuem les coses eternals per aquelles que són transitòries i passatgeres.

Es una cosa naturalíssima i humana que els homes que conviuen en un mateix poble no tinguin el mateix concepte de les coses de la vida i que segueixin camins oposats per a arribar a la consecució dels fins que es proposen realitzar. Però, per què us heu d'odiar? Si el teu germà vol seguir altres camins, per què l'has de perseguir?

Es una cosa que fa pena i que entristeix, veure que són molts els germans que estan enemistats per coses mesquines.

Veureu que cada grupet té les seves relacions i ni tan sols s'atreveix esguardar els que actuen a la casa d'enfront.

L'ideal B és un senyor que es diu Pere i l'ideal C és un senyor que es diu Pau.

No és una lluita noble d'idees, sinó de personalismes mesquins.

Un ideal no ha d'encarnar-lo mai un home. És una cosa molt més gran. És natural, si personalitzem, que existeixin antipaties, car de vegades no simpatitzem amb la persona que enarbora una determinada bandera política.

Alcem els ulls al cel i esguardem més enllà de les muntanyes que com un cinyell ens envolten. No totes les coses del món passen sota el campanar del nostre poble. Hem de tenir una visió més gran de les coses. Pensem que sota el cel que veiem blavejar batega el cor de milions d'homes.

Cal, doncs, que aquietem les passions i que treballlem tots per aconseguir que sigui un fet el

regne de la pau. En totes les coses, per petites i minses que siguin, posem-hi un polsim de grandesa.

Si és dolenta la discòrdia, més dolent és encara el despit. Un home despitat és capaç de cometre qualsevol fella.

Costa de creure que hi hagi homes que per despit s'atreveixin a acusar públicament els seus germans, comprometen fins el prestigi d'institucions que tenen una tradició gloriosa. Però, és que hem perdut el seny? És possible que es puguin escriure articles amb el deliberat propòsit de perjudicar aquells que actuen en el camp contrari?

Mai no havíem descendit tan avall! Si no aturem aquestes passions i obrim els ulls a la llum de la raó, la vida es farà impossible. Els protestants fan una campanya molt activa per aconseguir prosèlits, es publiquen llibres amarats de sensualisme, funcionen sales d'espectacles on la joventut es perverteix, es blasfema impunement pels carrers ofenent Déu i profanant la santedat de la paraula, es combat obertament l'espiritualitat cristiana, i, en canvi, perdem el temps en aquestes petiteses que ens fan tant de mal.

Es que el poble està ja cristianitzat? És que tots els homes coneixen les veritats de l'Evangeli? Deixem, doncs, de banda les discòrdies i les passions i treballlem ardidament per aturar l'onada de materialisme que es va estenent arreu del món.

Mireu que algun dia ens penedirem d'haver exacerbat les passions. Passen les torrentades, però deixen la terra plena de llot i de còdols. No vulguem nosaltres que en les nostres ciutats i en les nostres viles quedi el pòsit de les males passions.

Estimem-nos els uns als altres, que únicament l'amor ens farà grans.

Perquè sigui un fet la convivència harmònica entre els homes, cal que practiquem la tolerància. Els intolerants fan la vida impossible.

El deure del bon cristià és que no es pertorbi mai la pau. Hem de sofrir les imperfeccions dels altres, perquè també siguin perdonades les nostres.

No som enemics, sinó germans. Tots estem interessats en la grandesa i la prosperitat de la nostra terra.

Si persisteixen les lluites internes i seguim com fins ara combatent-nos aferrissadament per coses transitòries, trigaran molts d'anys a aquietar-se les passions. Les lluites polítiques seran tan dures i tan apassionades, que s'obrirà un abisme entre els homes que militen en partits oposats.

Quin benefici reportaran al nostre poble aquestes discòrdies? Absolutament cap. Ni uns ni altres podran viure tranquils, perquè no hi haurà pau. No esgrimim mai l'arma innoble de la delació i de la calúnnia.

L'home que porta ben encesa al pit la flama d'un ideal, desconeix la fiblada de l'odi. Aquesta passió és incompatible amb la noblesa.

Purifiqueu el vostre cor i la simbòlica coloma de la pau volarà damunt els pobles.

La mel cristiana de l'octubre

El Sant Rosari, oració persistent

Es una cosa evidentíssima que únicament la persistència és el camí humà de l'èxit. Déu Nostre Senyor ens ha atorgat la voluntat perquè féssim servir aquesta rica potència de l'ànima, per a posar-la al servei de totes aquelles coses que conspiren directament a la seva glòria i al bé nostre. Adhuc des del simple punt de vista temporal, la persistència de la voluntat és ço que ens obté els triomfs de la vida. Cal, doncs, instar. Es allò dels pans, que conta l'Evangeli.

Tot això ho diem en ordre a les consideracions que inspiren el present article i en sentit d'afiançament racional de la poca doctrina que hi està continguda.

El Sant Rosari és, després dels Sagraments, el més poderós auxiliar que l'Església de Déu ha establert per a la persistència cristiana dels seus fills. Els Sagraments són canals més directes de la gràcia divina; però per tots i cada un d'ells és necessària, per part nostra, una preparació més immediata que en el Sant Rosari, el qual només exigeix en qui el resa una recta i ben ordenada voluntat de fer ço que l'Església disposa en obsequi de la Santíssima Verge Maria, intercessora perpètua i sempre activa i operant en favor del llinatge dels homes. O dit en altres paraules: els Sagraments sempre suposen una gràcia antecedent, almenys; mentre que el Sant Rosari, pel fet de resar-lo amb atenció i devoció, va produint en nosaltres aquesta gràcia que ens disposa admirablement a l'amistat segura amb Nostre Senyor. Es que la Verge, com a mare nostra, ens aixeca per les denes salvadores del seu rosari d'avemaries, de la pols de la nostra ruïna a la primera llum de la justificació.

I si volem i ambicionem perseverar en aquesta amistat amb Déu, ens és imprescindible anar-la rellegant *cada dia* amb la meditació dels misteris del Sant Rosari i amb el tribut sensible de la pregària del mateix. D'aquí en pervé a l'ànima que el resa aquell millor gust per les coses celestials i aquell deseiximent quotidià de la culpa, que és el gran obstacle perquè la gràcia i l'amistat de Déu creixin al bell mig del cor nostre.

Cal no oblidar que tota l'economia primera de la nostra justificació resta entrelligada — com l'eura a l'arbre — en les florides denes del Sant Rosari de Maria! S'explica perfectament: tota *filiació* implica un *matriarcat*. (Ja no parlem ara de la *paternitat divina* al damunt nostre, sense la qual no té cap explicació la vida, tant natural com sobrenatural.) Si qualsevol filiació pressuposa un matriarcat, doncs, en la vida cristiana la cosa puja de preu i d'excel·lència, i podem deixar ben establert que sense el *matriarcat* de Maria, no existiria la nostra filiació del Crist i de la Verge. I com que la Verge, la nostra Mare, no és ni pot ésser exclosa de l'economia divina del govern de Déu prop de les criatures, sinó

que hi és molt endinsada, i com que aquesta divina economia té, en primer ordre, un caient i un sentit i un abast *eminentment maternal*, d'aquí que pugem concloure a dir i establir que la nostra justificació resta entrelligada en les florides denes del Sant Rosari, puix que per ministeri i ajut d'elles nosaltres fem una expressa acceptació del *matriarcat* de la Verge Santíssima al damunt nostre, cosa que tàcitament enclou ja la nostra subsegüent *filiació cristiana*, de la qual se'n segueix — una volta posades totes les condicions precises — la nostra justificació temporal i l'eterna glorificació un altre dia.

Caldria que fóssim altrament que no som per a dir amb una exactitud precisa i convincent les excel·lències del salteri de Maria, que és el Sant Rosari. Puix que som neulits, ho direm amb neuliment i tot, tant se val.

Les arideses d'esperit que sofrim en aquesta vida, les feines que ens donem i que ens acaparen bona part del temps que ens fuig sempre, les excuses ridícules que solem despendre per justificar de vegades la nostra inacció espiritual, els frívols enderiments que ens guanyen la voluntat i la vida tota, el nostre egoisme, l'estimació excessiva de les comoditats, etc., etc., tot això són coses que ens priven massa sovint de la insistència pietosa en el Sant Rosari. Els intel·lectuals no el resen perquè el veuen resar a les velles, a les dones, als jaios, als malalts i als ignorants. Els comerciants no el resen perquè el comerç no s'entén de pàrenostres i avemaries... Els industrials perquè *no tenen temps*. Els pagesos perquè *es desfiguren* cada dia més. I els que el resem, més d'una vegada l'enllestim amb tanta de rutina, que no servem, ni al cor ni als llavis, ni el perfum d'una avemaria dita com cal i amb esment i devoció...

Es que no ens parem prou a considerar les excel·lències del Rosari. Es que, de tan a prop com el tenim, no ens parem a considerar les enormes proporcions d'aquest místic salteri.

Tantes calamitats, de tots els ordres, no les desferíem amb l'oratjol salvador d'aquesta pregària?

El Rosari és el càntic a la Mare del bon amor, de la pietat i de la santa esperança.

I no us heu parat mai a considerar com totes les misèries i tristors morals — i àdhuc materials — de la vida, són filles ben legítimes de la manca d'amor cristià entre els homes, de la manca de pietat que caracteritza les generacions actuals i de la nul·la esperança que avui es té, generalment, de tota altra cosa que no siguin els béns de la terra?

Oi més, encara! El Sant Rosari és una vertadera llum de guiatge i una veritable font de consell i de salut, puix que s'acompanya de la glossa dels sants misteris de la passió, mort i resurrecció gloriosa de Jesús i de la triomfal glorificació de Maria. I cal

dir: si la gent moderna fes esment, cada dia, de la passió d'un Déu, de les sofrances redemptores d'un Déu, del triomf d'un Déu i de l'exaltació gloriosa d'una Mare divina, seria possible renovar en el viure modern, amb tantes immoralitats personals i socials, amb tantes claudicacions collectives de la justícia i l'equitat, amb tants pecats de luxúria i de deshonestat, amb tants crims d'egoisme, d'enveja i de falta de caritat envers el pròxim, els sofriments i les angoixes de Jesucrist i els dolors morals de la més tendra i amorosa de les mares?

Si aixequéssim els ulls al cel cada dia ens aniríem aclarint l'animeta progressivament. Si anéssim quotidianament a la font amb el cantiret del cor, ens ablanirien la vida les aigües de Déu, que són les úniques que renten definitivament...

Vegeu, doncs, si ens cal aquesta *insistència* saludable a resar i considerar amb esperit d'oració el Sant Rosari de la Verge!

Avui s'escau que entrem al mes clàssic del Rosari, el mes d'octubre. Però l'octubre morirà amb el plorar de les arbredes i amb la rojor dels cels tardorals, mes ço que no deu morir ja més ha d'ésser aquest bell i cristià costum que ens imposen d'avui per sempre de dir cada dia, a casa nostra, a l'església, al camp, de camí, de passeig, on sigui, el Sant Rosari.

Siguem ben segurs que ell ens serà maina i repòs al fi de cada jornada i que, a l'hora de la mort, ens serà de màxim consol i la cèdula personal d'ingrés a la Ciutat de Déu.

MN. LLUÍS G. PLA

La premsa neutra

Molt sovint ve a les nostres mans un diari de Madrid que un parent meu que viu a la capital d'Espanya em tramet perquè vegi si hi ha quelcom que pugui interessar-me. Certament és força curiós llegir en aquest diari la gran neutralitat de què fa gala.

Tot és bo i formós i de mires enlairades mentre sigui obra dels seus amos o dels seus adherits.

Tot és de mal gust i amb mires egoistes quan les obres tenen per origen els homes o les institucions catòliques. És, doncs, un model de neutralitat. Tan tost s'hi llegeix un article ple de religiositat, com suara hi llegim una campanya amb tota la malícia escrita contra una institució religiosa. Un dia l'atac va contra els frares, demà anirà contra uns altres, avui la guerra va directament contra els jesuïtes. Cada dia l'articulista anònim es desfà en impropis i mentides posant en ridícul els ínclits fills de Sant Ignasi. Ara bé, això ens demostra tot el que es pot esperar de la premsa neutra, la neutralitat de la qual és sols un nom, un mirallet de caçar aloses, el mitjà d'atracció; mes amb la mel de la neutralitat intercalen el verí del sectarisme religiós.

Sabem per experiència que els anomenats neutrals són sempre tolerants, aduldors i respectuosos per a totes les creences religioses menys per a la Religió Catòlica, la qual ataquen i menyspreen amb veritable odi diabòlic.

La premsa ha d'ésser confessional; és preferible conèixer l'enemic cara a cara, car sempre és més noble un enemic que es manifesta sense careta que no pas aquell que amagant la seva malvestat enganya les multituds amb el llenguatge de la moral i de la fe. La premsa neutra és la pitjor, és la premsa hipòcrita que viu esplèndidament dels diners de molts que són cristians i que no sé per què la llegeixen. La premsa neutra és la pitjor, car amb el vel d'una moral extremada i d'un purisme religiós, no fa més que descristianitzar els pobles i menar els homes pels camins de la impietat. Cap catòlic no ha de protegir-la ni llegir-la; qui llegeixi o protegeixi la premsa neutra no pot pas anomenar-se

catòlic sincer i pràctic. Però, no n'hi ha prou amb no llegir-la, és útil i necessari combatre-la. La premsa és avui una gran arma; doncs, valent-nos d'ella combatem tot erro, tota idea impia, tota injúria premeditada, però lluitem amb el front alt i el cor net i amb la força de la raó i de la justícia, ço és el que ha de fer el periodista catòlic. Mes, per damunt de tot, crec que és hora de començar la gran obra de propaganda catòlica amb la creació d'un magnífic diari amb acurada impressió, extensa informació, amb sòlida cultura, que sigui pel fons i la forma un veritable model de seny, d'erudició, de ciència i de veritat. Un diari gran per a una gran lluita, la lluita de la fe amb la impietat, heus aquí el nostre pensament.

I tot ço que he escrit ens ho ha suggerit la lectura de les tan poc literàries com injustes campanyes que a bastament fa quasi tots els dies el rotatiu alludit.

J. M.ª SERRA DE MARTINEZ

CATALUNYA SOCIAL convida, i exhorta tots els seus amics, i majorment els socis d'«Acció Popular», a trobar-se el dilluns vinent al Baixador del Passeig de Gràcia, per acompanyar el nou Prelat Coadjutor a la Seu, i acte seguit a les seves habitacions del Palau Episcopal, on tindrà lloc la recepció de costum.

Nòtules d'estiu

Records i lliçons

Anys enrera el cronista anà uns dies de primavera a Vernet-les-Bains, al peu del Canigó.

Com sempre que visita un poble, la primera visita fou per a l'església parroquial (per al Santíssim Sagrament, que alabat sigui per sempre), i la segona, no cal pas dir-ho, per al senyor Rector del poble.

Això era pel mes de juny. Els Pireneus estaven florits com un jardí. Tenien les cresteries dels cims encaputxades d'un blanc enlluernador i les arbredes de les vessants eren verdes com maragdes. El rocami semblava de plata vella sense brunyir. El conjunt era talment un immens altar rematat per l'alterosíssim Canigó, que per si sol és un altar i un poema formosíssims. Les flors feien d'encenser i l'aigua estimbant-se cantava pertot arreu l'eternal cançó.

L'esglesiola de Vernet també estava florida com un maig.

L'esglesiola restava soleta; però, demés de la llàntia del Sagrament, cremaven ciris d'ex-vots al peu de la imatge del Sagrat Cor i en alguns altres altars. No hi havia una màcula de pols enlloc i l'ordre més exquisit donava la sensació que ànimes selectes ajudaven el bon Rector de Vernet en l'adornament de la Casa de Déu.

El cronista, que coneixia bé l'estat religiós d'aquell recó pireneic de França, corromput pels sectaris, en veure tot això preguntà, sorprès i encuriós, al zelós pastor muntanyenc:

— De qui és obra aquest miracle?

— De la colònia estiuenca, que ja comença a venir. Si no fos ella...

Un eixerit poble català; envelats vistosos, sump-tuosos; balls de societat en cafès i casinos; noies espitregades i vestits sense roba, amb braços i cames al vent; joves abillats solament amb dues peces (pantalons i camisa); la gent seriosa fent els ulls grossos i l'alegra fent el boig...

— Però, senyor Rector, això és el judici final! Què passa en aquest poble, abans tan cristianament morigerat?

— Què vol que passi? La colònia estiuenca. Mentre és per aquí, tothom perd el cap.

— I després?

— Cada estiu perdem un llençol. Dins de pocs anys...

— No quedarà roba!

La platja convida al platxeri. La mar adorm i fa aclucar dolçament els ulls sota un cel argentat. La marinada, suau, a penes gronxa les ones. Però el jovent no dorm pas.

Tothom va mig despullat. Una llibertat salvatge acobla barroerament els sexes.

No hi ha cap separació entre ells, ni sobre l'ardenta arena, ni dins la fresca mar. Tant com els ulls albiren es veu poblat d'homes i dones en estat quasi primitiu...

— Però, senyor Rector, torno esgarriat de la platja. Allò recorda els quadros bíblics de la Pentàpolis...

— No hi som encara a allò, però ja s'hi arribarà per aquests camins. Se'n fa via...

— Però els pares, les autoritats, les disposicions vigents sobre la pública honestat?

— Res. Com si no hi fossin. Les mateixes mares a voltes presideixen la disbauxa. A mi m'estan matant. M'han fet malbé el poble... i això és el que sento.

La festa major de Torrefanera omplia pocs anys enrera de gom a gom l'espaiosa església de la població durant els solemns Oficis de la Mare de Déu d'Agost. En finalitzar aquests els carrers de la parròquia bullien de gent esperant endiumenjada la brillant processó. No hi faltava cap prohom del veïnat en les llargues i ben arrengrerades fileres, que presidia el "Magnífic Ajuntament", amb atxes enceses més altes que un home.

La clerecia de tota l'encontrada acompanyava el senyor Rector, revestit de capa-magna. El jovent feia goig de veure.

Els cobrellits violats i algun preciós domàs de la vellúria cobrien balcons i finestres.

Que formosa era la processó de Torrefanera!

El cronista se n'anà aquest any a veure-la ple d'il·lusions.

En albirar el poble entre camps verdejants d'alfals ben regats, i emmarjat per cendroses oliveres, al cronista se li esbotzà el pit. Les aigües als corriols i els ocells als arbres cantaven a Déu. I el cronista exclamà:

— Gràcies, Senyor.

Mes el tritlleig de les campanes semblava un xic estrany. Talment semblava com si toquessin a morts.

El cronista apressà el pas.

L'església la trobà buida: Quatre vellets i una dotzena de velles. La mainada no hi era pas. En el presbiteri l'Ajuntament no hi era tampoc.

Governaven la població els joves, els ilustrats...

Sols tenien cura que per la festa major no faltessin balls i esports...

El pobre senyor Rector, poc menys que sol, entonava el *Gloria* com si fos un *De profundis*.

A la processó sols hi anaven ell, acompanyat de dos clergues, l'escolà, un parell de caps de confraria més vells que el fossar, i uns quants xicots d'estudi vestits d'escolans.

El cronista s'indignà i restà atuit.

— Però, senyor Rector...

— No em digui res. Els darrers governs lliberals amb els seus caciquismes acabaren l'obra de des-cristianització del poble que començaren els governs conservadors...

— I els nous governs?

— Qui es recorda de Torrefanera!

COLL DE LES SABINES

Fills de Déu o fills del goril·la

Amb llicència del senyor J. M. Serra de Martínez, que nega el dret de pendre part en la discussió a qui no estigui entrenat per una sòlida disciplina científica, a qui no sigui, com ell, metge, antropòleg o filòsof, jo, que no tinc aquella condició ni ostento cap d'aquestes tres qualitats, em veig obligat a aixecar la meua veu de simple creient, títol que em sembla bastant quan es tracta de defensar quelcom més que una qüestió de ciència més o menys seriosa i més o menys discutible, quan es tracta de defensar el patrimoni de la Veritat Eterna, que és la nostra propietat i la nostra herència.

A aquesta Veritat, tant com a les Ciències Naturals i a la Filosofia, que el senyor Serra invoca, podia fer ell un bon servei, molt més que escrivint un article únicament per a fixar les exigències científiques d'una controvèrsia, escrivint per a atacar de ple, per a desfer amb el seu bagatge i la seva competència, els disbarats de l'escriptor socialista de qui parla. I en lloc de tenir per a aquest unes consideracions, que són inexplicables envers qui ha omplert de blasfèmia espurnejant l'espai de tres articles en primera plana ("sincerament el respecte i l'admiro — diu el senyor Serra de Martínez parlant de C. A. Jordana — i àdhuc em plau aconsellar-li que faci servir la ploma per a millors coses"), podia molt bé el nostre col·laborador haver-se reservat el treball i el mèrit de reivindicar la bona doctrina i d'enfonsar com era el seu dret, i àdhuc el seu deure, l'article que diu haver llegit i els altres dos que En Jordana ha publicat i que es coneix que el senyor Serra no ha vist perquè es refereix a un de sol.

* * *

L'ofensiva antireligiosa dels socialistes catalans s'ufana actualment en una violenta apologia del transformisme i negació consecutiva de les altes veritats cristianes sobre l'origen de l'home. Dos temes simultanis coincideixen en la represa de les teories darwinistes, i els redactors de *Justícia Social* els fan jugar tots dos alhora, produint literatura evolucionista a doble tirada. El procés de Dayton, per una part, i per l'altra l'aparició del llibre de H. G. Wells exposant la Història Universal amb criteri absolutament darwinista fan que l'òrgan de la Unió Socialista de Catalunya (que tant ens recomana que llegim, la Federació de Dependents), no dona l'abast per a destruir dogmes i per a restaurar esquelets fòssils, i mentre en tercera plana el *company doctor Cosme Rofes* s'acuita a resumir i explicar les fantasies geològiques de l'*historiari-novellista* (Wells mateix qualifica de *novella d'aventures* el seu propi llibre), en plana primera, "un dels nostres primers escriptors joves" — així ens és presentat C. A. Jordana — publica amb el títol *L'home i el simi* tres articles (números 94, 96 i 100; dates 15 i 29 d'agost i 26 de setembre) plens de tendresa per als "simpàtics i bencuats menjadors de cacauets", plens de respecte per al "nostre il·lustre avantpassat el simi", buits de respecte i de tendresa envers Déu Criador.

Aquest company Jordana, la intenció del qual troben "subtil" i la forma del qual consideren "àgil i perfecta" (núm. 96) els mateixos jutges que insisteixen a aclamar un altre escriptor per "barra", per "bandarra" i per indocumentat! (núm. 93, 8 d'agost, tercera plana), fent triomfar un criteri tan elegant com científic, exhala a raig fet els sacrilegis amb cinisme d'adolescent que vol eixordar-se a si mateix amb l'espèctec del seu primer pecat, i tant com ira, llàstima profunda produeix — però en cap manera *admiració* ni *respecte* —, com aquells embriacs de poble als quals els xicots dolents fan enfadar perquè engeguin el seu doll maniàtic de renecs escandalosos.

El jove darwinista — autoritat novella en la Federació de Dependents de Catalunya, que té en *Justícia Social* el seu portaveu cooficial i recomanat —, entusiasta de l'ascendència simiesca que accepten ell i els de la seva escola, es torna amb correlativa rancúnia i menyspreu contra el seu Déu Criador, de qui és, ell com nosaltres, doblement fill, com a home per generació d'Adam, i com a cristià batejat, per gràcia de Jesús. Fa xiular una llengua bifurcada d'escorçó, no planyent insult ni sarcasme a Qui és Pare celestial dels nostres pares, l'escriptor que rebutja la filiació divina i que es fa un orgull, en canvi, de reivindicar la seva alcúrnica en les famílies dels irracionals. Diu que si hagués d'agrair a un Creador "que s'hagués ocupat tan especialment de la raça humana, la seva satisfacció s'esvairia si havia de creure que aquest creador era el déu al qual els catòlics atribueixen la *confecció* d'Adam (jo subratllo): el déu de l'Antic Testament". "El petit déu xovinista de l'Antic Testament".

"Aquest déu — que em perdonin els lectors la mortificació i l'enuig gravíssim de veure reproduïdes aquestes abominacions, necessàries de copiar, per a l'apoi de la meua denúncia davant del públic cristià — era nacionalista en el mal sentit de la paraula..., podria inscriure's sense cap escrúpol a l'*Action Française*... a qualsevol agrupació pupina. Prometia als jueus una terra a la qual no tenien cap dret... Com els déus del paganisme, Jehovà prenia part en les batalles ajudant un poble empipador i presumit. En els altres aspectes de la seva actuació, el Déu de l'Antic Testament no es comportava pas d'una manera més correcta".

Més avall torna a injuriar-lo, de "déu rancuniós, sorrot i miop", de "Papu diví", li diu el "terrible i petit Jehovà de la Bíblia", i finalment exclama que "s'ha d'agrair a Darwin que hagi alliberat els homes, d'un creador *indesitjable*".

Aquest és el ramellet final del pirotècnic darwinista, el remat de l'article tercer i últim. Però que consti, des del començar ja tirava coets d'aquesta mateixa pólvora. Per cert que en l'article primer, quan critica la sentència dels tribunals de Tennessee que havia condemnat el professor Scopes, de Dayton, aplicant-li les lleis d'aquell Estat, que puneixen l'ensenyament de doctrines contràries a la Bíblia, escriu unes frases d'especial valor per a nosaltres: "El fet que la sentència complagués la majoria dels habitants de l'Estat de Tennessee, no demostra la solta

de la sentència. *Les majories poden ésser perfectament idiotes*". Jo no he dit tant, en judicar de la majoria de l'Assemblea de Lleida, que votà l'ingrés a la Internacional d'Amsterdam! Què contestarà, en llegir les paraules de C. A. Jordana, el Sindicat de Dependents de Sabadell, defensor a ulls clucs de l'absolutisme de les majories?

El senyor Jordana, que posa de mofeta, i que deu assajar en el mirall un riure ben de filòsof del XVIII, quan li surt al pas de la ploma la paraula religió, la saluda dient que es refereix "a les religions *domesticades*, que havent deixat fa temps d'ésser un moviment social, han esdevingut el text d'una burocràcia, il·lustrat de trucs sobrenaturals", i explica la seva apostasia personal dient que "va heretar el catolicisme de seguida d'arribar al món i que va *traginar* l'herència, com una *càrrega feixuga inútil* durant els anys més tendres de la seva vida, i que a la fi, ja fa molt temps — tal volta, doncs, el senyor Jordana no és tan jove com deien —, va renunciar definitivament a l'herència i que té moltes ganes de provar tota la sèrie de les metzines". I de fer-les provar als seus lectors!

En l'article segon deia que Déu no pot pas agrair als homes que els homes diguin que Déu els va fer a imatge seva, que un evolucionista no pot ésser sectari, "perquè l'evolucionisme no és una secta sinó una teoria", i que els catòlics sí, perquè "el catolicisme no és més que una de les innombrables sectes cristianes", afegint que pel que fa a la valor científica dels dogmes, la conducta dels catòlics que són *verament homes de ciència* ens diu el cabal que se'n pot fer. "Quan aquests homes volen treballar de veres, tanquen els dogmes a les golfes i es posen a cultivar l'hortet terrenal".

Penso que l'antologia és suficient per a descriure i classificar aquest germà C. A. Jordana, que ha nascut al món de les lletres socialistes catalanes per a ésser herald de l'ascendència zoològica dels seus prosèlits. Perquè al capdavant tot és qüestió de fe, i la que tenim en la Paraula de Déu, els qui sabem que de la seva mà i del seu alè som engendrats i que a Ell tornarem, mitjançant la gràcia de Crist, i la nostra submissió humil a la seva llei i obediència, és paral·lela de la que tenen en la paraula de Darwin els qui no volen saber res de l'origen diví de l'home perquè els acontenta i omple l'esperit el sentir-se davallar — mitjançant el pas per una sèrie hipotètica de besavis mestissos (mestissos d'home i mona), precedint una sèrie d'avis fòssils amb cranis de perfecte degenerat modern — de la gloriosa sèrie dels catirins més respectables: el ximpanzé, l'orangutan i el gorilla.

Es qüestió de dignitat, qüestió de llibertat, qüestió d'alcúrnica espiritual. Més que això encara: qüestió de salvació i de vida eterna. I tornem sempre al tema constant, i concèntric, dels meus planys. Mireu quin preu més horrible es fa pagar als obrers i dependents, als quals volen els socialistes i sindicalistes d'Amsterdam, emportar-se per les vies de l'emancipació! Mireu a canvi de quines abominacions, de quines apostasies, de quines degradacions, de quina profunda devastació espiritual, ofereixen puges de sou i rebaixes de treball!

Dependents d'Amsterdam. Ja veieu quins pares us donen, els que us han fet renegar del Pare Nostre. Quins pares i quines famílies! Ja no sols és a l'internacionalisme on esteu ficats, sinó al veritable *interzoologisme*.

R. RUCABADO

IDEARI

Un cor pur

Un antic caputxí, del qual s'han conservat moltes anècdotes, deia, poc temps abans de morir, que Déu ens havia deixat tres coses del paradís: els estels, les flors i la mirada dels infants. El que tenen de particular aquestes coses i ço que les fa belles és llur puresa. Els estels els veiem rutilar amb una claredat pura. El fang i la pols i el fum del món, no arriben a poder-los entelar. La flor, nascuda de la terra, per ésser flor ha de conservar-se sens màcula. Els ulls de l'infant, nascuts de la carn, tenen un esclat semblant al dels estels, i la seva aparició té quelcom de semblant a la bellesa dels lliris.

La puresa del cor, abans que tot, és una delicadesa íntima i cal tenir consciència d'un món interior en el qual l'home té una vida que li és pròpia i on Déu vol regnar. La puresa d'intenció vol dir que tot ço que hom fa està desinteressadament dirigit a la causa que es vol fer triomfar. Tot cristià ha de fer triomfar aquest Regne de Déu que està dins de nosaltres i que vol dir domini, abnegació, austeritat i caritat.

Hi ha diferents valors morals en la vida que totes tenen una gradació jeràrquica. Com deia N. S. Jesu-

crist, té més valor el cos que la vida moridora. La puresa del cor exigeix que aquesta jerarquia sigui persistent i mantinguda amb voluntat ferma.

Tothom pot ésser pur de cor, és un deure de tot cristià. En tot estat i condició la puresa de cor és obligatòria. Vull citar algunes paraules de Sertillanges: "La vida pura és la vida casta, i la raó està precisament en què rau en una virtut encarregada de refrenar les propensions més vehements de la naturalesa, propensions que s'expliquen per la importància d'una funció constitutiva de la raça".

Tot ha d'estar sotmès a la raó i lligat amb la gràcia de l'Esperit creador. Cal, però, comprendre que una valor essencialment dependent, com aquesta, ha d'ésser mantinguda dins de l'ordre i que, per tal com és perillosa, exigeix la sanció del deure. L'egoisme individual no pot fixar cap llei.

Puresa de cor, puresa de cor, és dignificació, és delicadesa, és una superació de tota mesquinesa i és cercar la visió de Déu.

P. ANTONI MARIA DE BARCELONA

La falsa pietat

Si fóssim un poc més observadors, no ens estranyaria que moltes persones, que passen per bons catòlics, en la vida pràctica es confonguin amb aquells que viuen al marge de la religió. La pietat de la nostra gent és molt poc sòlida. Moltes de vegades es confon la pietat amb el sentimentalisme. Són molts els que únicament s'entusiasmen davant els espectacles llampants. Quan es troben dins la penombra d'una església solitària, en aquella hora que l'orque roman silenciós i s'ha extingit la petita flama que llengotejava al cim dels ciris, s'ensopeixen i moltes vegades s'adormen. Si sabessin estendre les ales del pensament i de l'esperit, la son feixuga no clouria els seus ulls.

Si no distreien la gent, s'ensopeix. No coneixen la dolçor suau de la meditació. No saben aclucar els ulls i mirar cap endins per a tenir una petita visió del món sobrenatural. No saben recollir-se en el santuari de l'ànima per a tastar ja en aquesta vida les dolçors del cel.

Deu ha donat ales al nostre esperit per tal que pugui allunyar-se de les impureses de la vida. Per això els homes espirituals són els més lliures. Els homes materials s'arrossegueuen arran de terra i la pesantor de la carn no els deixa volar.

No heu vist quina dolçor té el cel en aquella hora que el sol comença de brillejar darrera les muntanyes i els estels acluquen els ulls clars? L'esperit dels homes purs encara és més dolç.

Per aconseguir que la pietat sigui ben sòlida, havem d'esforçar-nos a bandejar totes les blanques que ens fan tornar febles.

Dolorós és confessar que en alguns pensionats donen a les educandes una educació religiosa impròpia dels temps moderns. Hem de voler un misticisme sà i vigorós, i no pas ploràner. La majoria de les donzelles d'alta posició social han passat pels grans pensionats, i no obstant — hi ha, naturalment, honroses excepcions —, no es distingeixen pas per la seva espiritualitat. Seguiu les platges de moda i les sales de ball dels grans casinos, i, davant la frivolitat de les donzelles, us preguntareu si és possible que hagin rebut una formació sòlidament religiosa. Si fos sòlida la seva pietat, malgrat les imposicions de la moda i els convencionalismes socials, s'atrevirien a donar a les platges, davant la puresa del mar i sota la blavor enlluernadora del cel, espectacles tan poc edificants?

Hem d'anar molt amb compte amb les coses de l'esperit. Bé està que de vegades posem de relleu la nostra tendresa, però no confonquem mai el sentiment amb el sentimentalisme. Per què, per exemple, hem d'anomenar Teresita a Santa Teresa de l'Infant Jesús? No us fan mal les oïdes quan algú anomena aquella santa, tan humil i tan dolça, d'una manera tan carrinclona? Per què havem de fer el diminutiu del nom dels sants?

Trobaríeu bé que l'Església posés als altars un sant que es digués Francesc i, que per a distingir-lo del Pobriçó d'Assís, li diguéssim Francisquet? Aquest és un diminutiu de Francesc, com

Teresita ho és de Teresa; i, per tant, si trobeu ridícul l'exemple que us poso, també heu de reconèixer que és altament ridícul fer el diminutiu del nom d'aquella santa. No va morir també moit jove Sant Lluís? Per què, doncs, no li dieu Lluïset?

Anomenem els sants amb el seu veritable nom i deixem de banda les cursileries. Un sant no és pas un divertiment o una joguina bonica. Un sant és un astre que brilla al mig del cel de l'Església i il·lumina als homes el camí que han de seguir si volen salvar-se.

No creieu també que hauria de bandejar-se dels altars tot allò que els dóna un caràcter teatral? Tan bonica que és la simplicitat! Convertint els altars en espectacles llampants, no aconseguim pas enfervorir la gent, sinó apartar-la del camí recte de la pietat. L'home que necessita l'incitant dels àngels de cartró i dels núvols d'escenografia per a fer florir en els seus llavis l'oració, és que no porta res a dintre.

Es natural que fem estimar els sants al poble, però no ens hem de valer mai de procediments teatrals. Quants devots trobaríem que únicament saben pregar davant d'una determinada imatge! El mateix sant en un altre altar no els diu res. Quan pregunten no s'adonen que les imatges no són altra cosa que un petit reflexe de la grandesa espiritual dels sants, i que aquests no són als altars, sinó al cel.

Moltes de vegades en penetrar al temple he vist que hi havia devots davant els altars més enlluernadors, i, en canvi, la Capella del Santíssim Sacrament romania solitària sota la llum esmortuïda de la tarda.

I per què no van a pregar flectant els genolls davant el Sagrari, dins el qual hi ha el bon Jesús que estima tant els homes?

Ai, homes de poca fe! Per a desvetllar el vostre esperit ensonyat cal que les imatges siguin ben llampants i que llengotegin les flames dels ciris! Un altar ben il·luminat, curull de flors i de plantes, té per vosaltres més atractiu que la sublim senzillesa del Sagrari?

Si veritablement estiméssiu el bon Jesús, planaria un silenci tan aclaparador damunt la Capella del Santíssim Sacrament?

Es que únicament estimeu allò que veieu amb els ulls materials? Si Jesús estigués visible al Sagrari, com acudiríeu al temple! Però, és que no sabeu veure'l amb els ulls de l'ànima?

Com voleu, germans, que a la terra regni l'amor i que s'estimin els homes i els pobles, si no portem dins del nostre esperit Aquell que ens ha ensenyat a estimar?

Poseu molta llum i moltes flors als altars, però esbrosseu al poble el camí del Sagrari. Encara no ens hem donat compte del que significa el misteri de l'Eucaristia! Si el compreguéssim passàriem el dia als peus del Sagrari.

Si volem que la nostra pietat sigui sòlida, havem d'estimar el Santíssim Sacrament. El bon

Jesús ens farà forts i invencibles. Una ànima que s'enamori de Déu sabrà allunyar-se de les impureses de la vida.

Els cristians que es condemnen, diu Sant Francesc de Sales, no sabran què contestar llavors que el Jutge just els farà veure el tort que han tingut de morir espiritualment, quan tan fàcil els era conservar-se en vida i salut, prenent el seu Cos, el qual cabalment per això els l'havia deixat. Desgraciats, els dirà Ell, com és, doncs, que

us haveu mort, tenint de comanament el fruit i el menjar de vida?

No deixem, germans, solitària la Capella del Santíssim Sagrament. Al costat de la petita flama que llengoteja a la llàntia que il·lumina pàl·lidament el Sagrari, fem-hi brillejar la flama del nostre amor i de la nostra fe. Que Jesús no es trobi sol en mig de les ciutats tumultuoses!

No veieu, germans, com ens crida amb els braços oberts?

J. CIVERA I SORMANI

— Afaitar senyora?...

— I ara! no, senyor. Li porto la noia perquè li talli els cabells a la *garçonne*. Davant de casa, sap, viu una desvergonyida que vesteix, val a dir-ho, decentment; i el meu marit m'ha dit: Vés, Mündeta, fes afaitar el clatell a la noia, posa-li un vestit ben curt, escurça-li força les mànigues, i així anant indecent, els veïns no la confondran amb l'altra i s'adonaran que és decent.

"Acció Popular" i "Catalunya Social"

al 64.e Congrés dels Catòlics alemanys a Stuttgart

Sota la figura del Bisbe de Rottenburg, el venerable Prelat Dr. P. W. von Keppler, esculpida en les medalles que tothom portava com a emblema damunt el pit, els catòlics de tota Alemanya s'han reunit aquests dies a Stuttgart, la formosa capital de Wurtemberg.

Com cada any (i aquest fa el 64), han celebrat el seu Congrés Catòlic alemany; aquest any, però, ha tingut per a nosaltres especial importància, car "Acció Popular" hi estava representada.

L'organització, com a bons alemanys, esplèndida. Abans d'arribar a Stuttgart, gràcies als programes i prospectes, es podia perfectament distribuir el temps, com si hom conegués la vila i com si no fos pas la primera volta que s'assistia a aitals congressos alemanys. En arribar a l'estació ens esperen ja les comissions i tot seguit en l'oficina del Congrés, instal·lada en la mateixa estació, ens informen dels últims detalls d'aquests dies d'intensa activitat d'acció catòlica. No és estrany que amb tals facilitats i amb tot i la crisi que travessa la classe mitjana d'Alemanya, es trobessin a Stuttgart més de 20.000 forasters alemanys per tal d'amarar-se durant quatre dies dels principis fonamentals d'acció i d'organització catòlica, a fi de portar-los cadascú a la seva terra, fer allí fructificar les noves idees, perfeccionar les organitzacions i donar-hi nova empena gràcies a l'optimisme i a l'arborament que aquests dies enardeixen els congressistes que hi prenen part.

El diumenge 23 d'agost comença el Congrés. A les vuit del matí els carrers de Stuttgart són ja plens de congressistes; a dos quarts de deu l'immens pati de les casernes d'infanteria està ple de gom a gom per més de 50.000 persones; la part central enfront l'altar és ocupada per cinc grosses columnes, militarment formades, destruint tan sols la monotonia de les línies de formació les 600 senyeres i penons que s'enlairen capriciosament i en tan gran nombre, indicant les diferents associacions que les segueixen. Els estudiants, amb llurs trajos i llurs colors, formen, conscients de llur destí, com a eix de les columnes i enfront l'altar, als seus costats hi estan les Joventuts Catòliques, les Associacions d'homes, les organitzacions professionals i les associacions obres. Les Agrupacions femenines tenen lloc a part, i si llur formació no és tan rígida com la dels homes, llur pietat ens fa pensar que l'Alemanya catòlica té dones que saben conservar bons els seus marits i germans, i mares que sabran fer de llurs fills homes preparats per enlairar sempre ben alt el prestigi de la nostra Santa Religió.

El Bisbe Guillem von Kepler diu la seva Missa Pontifical, i després d'ella, beneïts i encoratjats per la mà d'aquest venerable prelat (que celebra a l'entorn el seu Jubileu sacerdotal), cada grup, cada cos d'exèrcit de l'acció catòlica alemanya, desfila altre cop pels carrers de Stuttgart, fortificats ja per l'ofici diví i amb la pensa gràvida d'idees i freturosa d'haver-ne durant les sessions que comencen tot seguit.

La Verge, nomenada patrona del Congrés, serà sens dubte la més gran diplomàtica envers el bon

Déu per obtenir abundor de gràcies a fi de facilitar els més grans èxits als seus patrocïnats.

De l'esperit del Congrés no cal parlar-ne: d'acció catòlica, d'unió, de pau, de comprensió...

Les sessions són 80, en vint estatges diferents. Heus aquí una completa divisió del treball sota un mateix esperit, puix cada dia hi ha dos grans actes públics, que en fan quatre, ja que els mateixos oradors parlen en dos llocs diferents per falta d'un local prou gran per a les mils persones que els escolten.

Aquests grans mítings han estat presidits per la plana major del catolicisme alemany. El Nunci de S. S. Pius XI, Monsenyor Pacelli, fou escoltat a peu dret per molts prelats, ministres i ex-ministres de l'Imperi i d'altres Estats confederats, entre ells l'ex-canceller Marx; estaven també en la presidència el representant de CATALUNYA SOCIAL i d'"Acció Popular", el senyor Herrera, presidint un grup d'intel·lectuals madrilenys, figures preeminents de la política i de l'acció catòlica alemanya i, no cal dir, tots els principals directores de les branques d'aquesta acció catòlica. Aquestes branques, aquestes associacions i organitzacions tenen aquí els seus parlaments: aquí es troben els Estudiants "K. V." i "C. V."; les Joventuts catòliques de joves i d'homes; les diverses organitzacions catòliques d'agricultors, d'obres, de dependents i de comerciants; les Congregacions Marianes; les ordres Terceres; les Conferències de Sant Vicens; les obres catequístiques i les Missionalis; les associacions d'antics alumnes del Col·legi Germànic a Roma, de l'"Anima", de Viena, de la "Unió Apostòlica" i del Col·legi d'Innsbruck; el Volksverein no hi falta pas; hi ha també reunions d'associacions especials de protecció als alemanys que es troben en països protestants; d'associacions d'exercicis espirituals, de la Creu Roja, de l'Associació acadèmica de Sant Borromeu, etc., etc.

Impossibilitat de donar un cop d'ull complet en poques ratlles, ens haurem d'accontentar amb transcriure quatre paraules qualificades dites especialment a la representació d'"Acció Popular" pel Príncep von Lowenstein, de Wurtemberg (primer príncep catòlic de la casa i hereu actual de la corona), president del Comitè Permanent dels Congressos Catòlics Alemanys. El Príncep ens diu:

"Aquests *Katolikentag* (Congressos o Dietes Catòliques) serveixen per a unificar i millorar tota l'acció catòlica dintre d'Alemanya per mitjà de la reunió de tots els catòlics alemanys representats per llurs organitzacions.

"De fets passats tenim com a grans victòries, gràcies a les idees i plans d'aquests *Katolikentag*, dos de molt importants: l'haver resistit amb èxit la formidable lluita nomenada del *Kulturkampf*, i les lluites contra les lleis laiques dels Governos a fi d'aconseguir la completa igualtat de drets per als catòlics.

"Actualment ço que més ens preocupa és l'actual projecte de llei sobre la reorganització de les escoles en sentit laic, i comptem entre altres mitjans amb un exèrcit de 600.000 pares de família apressats a

mantenir el seu dret de poder educar els seus fills tal com Déu mana."

I en acomiadar-nos, el Príncep té frases afectuoses en nom de l'esperit internacional d'acció catòlica, per l'organització germana que a Barcelona porta el nom d'"Acció Popular". Mentrestant pensem nosaltres els impensats avantatges que s'obtenen amb tals reunions, i com foren de beneficioses adoptades a la nostra psicologia i celebrades a la nostra terra...

Abans d'acabar, però, no volem passar per alt un fet interessant: Així com el Congrés Catòlic de Stuttgart unia els diferents Estats i àdhuc els diferents partits polítics que amb la base catòlica defensaven diversos punts de vista opinables en matèria administrativa, i àdhuc política, les dues grans ciutats, Barcelona i Madrid, que incontestablement, cada una amb la seva pròpia i característica psicologia, tenen la direcció espiritual dels nostres pobles, hi estaven també unides... I és que els principis catòlics són els únics que poden portar la pau i comprensió dels pobles.

R. PERPIÑÀ GRAU

Stuttgart, setembre de 1925.

Llibres nous

"El llibre de les dones", segona edició corregida i augmentada, per Ivon l'Escop. — Editorial Poliglota. — Preu: 4 pessetes.

Heus aquí una obra que jo recomanaria a totes les dones catalanes. S'han escrit tantes cursileries parlant de la dona, que quan un hom troba un llibre ben pensat i ben estructurat, el llegeix amb gran fruïció.

A l'illustre publicista Ivon l'Escop no sols li hem d'agrair les lluminoses obres que ha publicat per aconseguir la depuració del llenguatge parlat, sinó també els seus treballs assenyats a favor de la dona.

Bé està que s'adrecin a la dona aquells que saben sadollar el seu esperit de llum. Ivon l'Escop dóna més importància a la formació intel·lectual i a l'espiritualitat de la dona, que no pas a la conquesta dels seus drets polítics.

Hi ha escriptors que parlant de la dona no saben fer altra cosa que comparar els seus drets amb els de l'home, com si els dos haguessin de complir la mateixa missió a la terra.

Avui que es llegeixen tantes novel·les insubstancials, amarades d'un sentimentalisme morbós, que són la causa del desequilibri que observem en moltes donzelles, cal que siguin propagades les obres que en comptes de pertorbar la pau del nostre esperit l'omplen de pau i serenitat.

Després de llegir "El llibre de les dones" un hom s'adona que no ha perdut el temps llegint una obra anodina, sinó que sent el goig inefable que produeixen les obres que són amarades d'espiritualitat.

Ivon l'Escop dóna consells admirables a les nenes, a les donzelles, a l'esposa, a la mare, a la vídua, a la dona de casa i a la dona en la societat.

Adreçant-se a les donzelles els diu: Que la bellesa no és la moda ni els vestits; viu i perdura a despit de les modes, que passen, i dels vestits, que cauen en ridícul i desús. "La bellesa ve de l'esperit,

i, a l'igual que el sol, que transforma en or la pols de terra, manté en perpètuas joventuts els que saben guardar dintre i traspuar enfora la flama de l'amor".

En el capítol que parla de l'esposa diu que "l'amor tot ho anivella, i si no troba els éssers iguals, els iguala, diu Sant Agustí; i en el matrimoni, guanya o perd cada qual segons el preu o menyspreu de cadascú. Per això interessa que la unió conjugal enllaci qualitats dignes d'ésser amades — llaçada de virtuts i no lligam de cabals—, que no sigui un contracte sobre efímers valors que el temps empobreix, sinó sobre fermes qualitats i naixents perfeccions que el temps arrela i consolida. Així i sols així veureu l'amor perdurar tota la vida".

Voleu una concepció més bella del matrimoni?

La segona edició s'ha augmentat amb un capítol interessantíssim: La Vídua. És tal volta la part més substanciosa de tota l'obra. Totes les cites que es fan en aquest capítol de sants i d'escriptors il·lustres sobre les vídues són altament interessants. Es pot dir que Ivon l'Escop ha esgotat la matèria. Aquest treball haurà d'ésser forçosament consultat per tots aquells que vulguin estudiar la psicologia de la dona vídua.

Caldria reproduir tot aquest capítol perquè les nostres lectores es fessin càrrec de les belleses que conté.

No creieu, doncs, que un llibre tan interessant, en el qual s'hi llegeixen coses tan profundes i tan ben dites, mereix ésser el llibre preferit de la dona catalana?

Deixeu de banda les novel·les cursis que s'han escrit per a desequilibrar les dones, i llegiu aquesta obra forta escrita dins la més pura ortodòxia.

Rebutgeu les obres que després d'haver-les llegit no us facin sentir un gran desig de perfecció. Si dissortadament s'han escrit tantes extravagàncies sobre els problemes feministes, és just, lògic i raonable que es facin triomfar aquelles obres que ens donen una visió justa de les coses de la vida.

MARIA BONSHOMS

"La blasfèmia", per Ivon l'Escop, versió de Lluís Manegat. — Editorial Voluntad. — Madrid. — Preu: 5 pessetes.

Aquesta obra es publicà en llengua catalana amb el títol "La paraula viva". Quan va aparèixer en vàrem parlar amb l'elogi que es mereix l'obra.

Es un gran encert haver traduït aquesta obra interessantíssima al castellà, car dissortadament la blasfèmia fa també grans estralls en totes les terres d'Espanya.

Aquesta mena d'obres per escriure les quals cal un bagatge científic, és just que siguin conegudes i admirades més enllà del nostre horitzó.

Si la malaltia de la blasfèmia la pateixen tots els pobles, l'obra d'Ivon l'Escop, el gran apòstol de la paraula, a tot arreu serà d'actualitat. Per això és una obra que podria traduir-se a totes les llengües cultes, sense perdre el seu caràcter.

La traducció de l'obra és molt acurada i fidel a l'original.

L'obra del nostre illustre amic obtindrà segurament un gros èxit i tothom reconeixerà que és un dels homes que més ha treballat per la depuració del llenguatge.

J. C.

D'ací i d'allà

Si es va estenent la moda de tallar-se els cabells a la *garçonne*, els poetes sentimentals, enamorats de la gràcia femenina, no podran cantar les seves bel·leses.

Ja s'ha acabat allò de les trenes daurades i de la cabellera rossa que els cau damunt les espatlles com una cascada d'or... Ara les noies porten el clatell pelat i han avorrit les trenes.

No es podrà dir de les dones que porten llana al clatell.

Ara algunes d'elles no tenen llana ni... no ho volem dir perquè no tenim costum d'ofendre el sexe dèbil.

Si és moda tallar-se els cabells com els homes, per què no es deixen també el bigoti?

Mireu que una sogra amb bigoti seria una cosa horrible!

* * *

Ara els lladregots no en tenen prou amb robar. Després d'haver-vos escorcollat les butxaques, us donen una garrotada al cap i us fan perdre el món de vista.

Almenys, senyors lladres, respecte-us el físic.

De vegades, però, aquests lladregots són vençuts per l'enginy de la víctima.

Diuen que una vegada un frare que anava de camí va trobar un malfactor que li va demanar els diners que portava. Aquest frare venia de cobrar unes almoines.

El lladregot es va treure el revòlver i li va dir que li donés els diners que portava.

El frare, sense perdre la serenitat, respongué:

— Què diran els meus germans si saben que m'he deixat pendre els diners? Almenys foradeu-me els hàbits i d'aquesta manera creuran que hi ha hagut lluita.

El lladre disparà foradant-li l'hàbit i quan el frare (els frares totes se les pensen) compregué que no tenia ja cap càpsula, li digué:

— Company, si em voleu pendre els diners haurà d'ésser amb la força dels vostres punys, i em sembla que us tocaria el rebre.

El lladregot restà amb un pam de boca oberta i el frare s'allunyà rient per sota el nas.

* * *

L'empresari del teatre Romea, on actua una important companyia catalana, ha manifestat a un periodista que no és cert que amb el teatre s'hi perdin diners.

La crisi del teatre no existeix.

Celebrem que aquest empresari tingui la sinceritat de confessar que el teatre encara és avui un negoci.

La majoria dels empresaris, quan els actors demanen que siguin millorats els sous, sempre ens surten amb la mateixa cançó: Amb el teatre s'hi perden diners.

Per què fan el sacrifici, doncs, de fer d'empresari?

Es ben trist que els pobres artistes de teatre, quan arriben a vells, vagin a raure a un hospital!

No sabem que hi hagi anat mai cap empresari. És clar que no tots es fan rics, però voleu dir que no podrien remunerar millor el treball dels pobres artistes de teatre?

* * *

Fins fa pocs dies la Ronda de Sant Pere estava oberta. La Companyia del Metropolità Transversal va disposar del carrer com si fos de la seva propietat. No es podia donar un pas. Els dies que pluvia únicament s'hi podia passar amb esclops.

Ara que s'ha normalitzat el trànsit, ve la Companyia de les Aigües i torna a esventrar la terra per a posar unes tuberïes. Quan acabi la Companyia de les Aigües de foradar les voreres, la Companyia d'Electricitat hi anirà a fer de les seves.

Per què no es fan alhora aquesta mena de treballs?

Fins quan durarà aquesta vergonya?

Per què les companyies han de disposar dels carrers de la ciutat molestant els transeünts?

* * *

A Atenes han estat detinguts dos periodistes que es varen permetre la llibertat de blasmar l'actuació del govern.

A Itàlia han estat suspesos dos diaris que combatten el feixisme.

Decididament és una delícia ésser periodista en aquests temps que hi ha tantes persones que es consideren intangibles.

* * *

De seguida que l'alcalde va donar ordre que es fes desaparèixer el pas provisional de la Rambla que tenia comunicació amb el carrer de Ferran, va anar a trobar-lo una comissió de veïns del dit carrer per a demanar-li que revoqués l'ordre.

Això és un guirigall. Els botiguers de la Rambla no volen el pas, i els del carrer Ferran el demanen.

Avui no té cap eficàcia el dret de les majories.

Un senyor qualsevol es creu amb el dret de protestar si no es fan les coses tal com ell vol.

Amb aquests individualismes no anirem mai enlloc.

Encara que no ens agradi, hem de respectar tot allò que és favorable a la collectivitat.

* * *

Els flequers volien apujar el preu del pa.

La carn està pels núvols, i ara sols falta que s'apugi el pa que és l'aliment dels pobres.

Per què no s'apuja el vi?

Quantes ximpleres no es dirien si s'abolís el suc de raïm!...

Aquest número ha passat per la censura governativa

El que passa

ESPANYA ENDINS

L'ocupació d'Aixdir ha provocat gran entusiasme entre els elements militars i ha estat llargament comentada per la premsa.

El general Primo de Rivera, amb l'optimisme que el caracteritza, ha fet interessants declaracions sobre la campanya del Marroc.

El President del Directori creu que s'han de concedir recompenses a l'exèrcit d'Àfrica pels èxits que ha obtingut. Què hi fa, ha dit, que es vegin generals de trenta anys, si abans han passat per totes les proves? Es endebades, ha dit, que això serveixi de pretext per a fer campanyes insidioses, car mentre m'assisteixi la raó i m'acompanyi la confiança del país, no em dobleguen la insidia ni l'amenaça.

Qui pot negar que al general Primo de Rivera l'acompanya la confiança del país?

Seran, doncs, concedides recompenses a l'oficialitat que lluita a l'Àfrica, per a premiar d'aquesta manera els grans serveis que han prestat a Espanya. És clar que no sempre la sort ha estat favorable, però ja se sap que aquell que pega, alguna vegada ha de rebre.

El President del Directori, conversant amb un periodista d'un diari de Madrid, ha declarat que perden el temps els que esperen un govern d'homes civils. El Directori té molta feina i per ara no pensa cedir el seu lloc als representants de la vella política.

Aquests, ha manifestat subratllant les paraules amb un gest enèrgic, no governaran mai més.

Ja poden, doncs, perdre l'esperança els que esperaven veure's novament amb una cartera sota el braç.

Ha declarat també el senyor Primo de Rivera que l'actual règim ha de completar el quinquenni. Manquen, doncs, encara tres anys perquè es normalitzi la vida política.

Els dos primers anys han servit per a ocupar-se de la guerra del Marroc. Els tres que manquen servirán per endegar tots els problemes que ja fa anys estan plantejats a Espanya.

No es pot demanar una visió més justa dels fets que han de venir. Calen encara tres anys per a regenerar Espanya; i, quan s'hagi acabat aquest termini, el Directori cedirà el seu lloc als homes més eminents que integren el partit d'Unió Patriòtica.

Aquesta tasca, però, serà un poc difícil, car dintre del gran partit hi ha homes de molt de mèrit que han demostrat mantes vegades les seves aptituds per a exercir càrrecs de gran responsabilitat.

El general Martínez Anido ha fet declaracions interessants a Orense. Ha manifestat que la presa d'Alhucemas sempre li semblà fàcil, particularment en dues ocasions, una, en 1921, quan es trobaven reunides totes les tropes, i després, quan anà a Melilla expressament i únicament per aquest objecte.

També ha declarat que el partit d'Unió Patriòtica, governarà quan aconseguixi la cohesió necessària.

Aquest partit, doncs, està d'enhorabona.

Es l'hereu del Directori.

ESPANYA ENFORA

Viure en aquests temps és una delícia. Arreu del món aquest monstre que s'anomena violència va devorant els homes.

Semblava que en acabar-se la guerra europea, els pobles treballarien per a entronitzar novament el regne de la pau. Doncs, no ha estat així. Amb les horres de la guerra al monstre de la violència li han crescut les ungles.

Digueu-me si sabeu un poble en el qual els homes visquin sense l'ai al cor.

A Itàlia segueixen exacerbades les passions entre els partidaris i els enemics de Mussolini. Fa pocs dies ha estat assassinat un feixista que formava part d'un dels directoris, i ha estat suspesa la publicació de dos diaris.

Mussolini, en tots els seus parlaments, fa constatar que compta amb l'adhesió incondicional del poble italià, però d'ençà que governa, sota el cel d'Itàlia flameja la bandera de combat.

A Grècia, el Gabinet Pangalos ha ordenat la detenció de Papanastasiu i dels dos directors del diari *La Democràcia*, en virtut d'haver blasmat el Govern per haver dissolt el Parlament.

La notícia ha produït a Atenes intensa emoció. Qualsevol fa de periodista en aquests temps que un comentari us pot fer obrir les portes de la presó.

A Romania es preparava un atemptat contra els sobirans, en ocasió de llur pròxima visita a Jassy. Els conspiradors han estat detinguts. Aquests estaven en relació amb els comunistes. Heus aquí uns homes que protesten constantment dels crims, que, segons ells, es cometien en les nacions en les quals té preponderància la burgesia, i en canvi, en molts dels atemptats que hi han hagut a Europa, han tingut participació amb els assassins.

Per a protestar cal tenir la consciència molt neta.

Sembla que a Xile hi ha hagut un altre cop d'Estat. L'actual President Alessandri viatjava per Europa quan va rebre la nova que es posés en camí perquè havia estat nomenat President pels militars vencedors. Ara aquests han perdut i el President és fet presoner. Quan en un poble hi ha dos grups que volen apoderar-se del govern per la violència, constantment hi ha fortes sotragades que pertorben el ritme normal de la vida política.

S'ha signat un conveni entre alguns bancs alemanys i el Banc dels Soviets, pels quals aquells presten a aquest 75 milions de marcs or. La qual cosa vol dir que a Rússia no hi ha actualment cap força organitzada que pugui fer caure la República dels Soviets, car del contrari no s'hauria fet aquella operació.

El poble s'acostuma a tot. En aquest món els malsells formen legió.

El President dels Estats Units, en un discurs ha proclamat la supremacia del poder civil. Mr. Coolidge ha dit coses molt interessants parlant dels intents militaristes.

Els americans tenen un concepte de la política molt diferent del d'alguns pobles d'Europa.

Per alguna cosa són pobles que porten a les venes la sang ardent de la joventut.

Noticiari

ESPANYA

Del 15 al 25 del corrent mes tindrà lloc a Madrid el Congrés Nacional Municipalista.

—A Ciudad Rodrigo s'ha reunit en sessió reglamentària la Federació Catòlica-Agrícola Mirobrigense. Després de la Missa de l'Esperit Sant s'inaugurà l'assemblea, presidida pel zelós Prelat d'aquella diòcesi, en què es posà de relleu la vida fecunda de la dita entitat. Ha gastat prop de dos milions de pessetes en adobs per als seus socis. Els préstecs als socis passaren aquest any d'un milió de pessetes. Les paneres dels Sindicats els reportaren grans profits.

—S'han establert nous Cursos en la Universitat Catòlica de Madrid. La falta de propaganda fa que sigui poc menys que desconeguda, i tant de bé com fa i podria fer encara!

—Segons diu un apreciat col·lega, en ço que va d'any s'han recollit per la policia de Barcelona més de cent mil exemplars de novel·les pornogràfiques i altres paperots per l'estil. Quanta d'aquesta brutícia deu haver-hi a Barcelona, que a penes s'hi coneix aquesta gran escombrada!

—A Santander ha començat la construcció d'un barri obrer que constarà de 100 cases i quedarà enllestit en un any. A tot arreu ho fan millor que a Barcelona això de les cases barates.

—A Oviedo ha tingut lloc una Assemblea diocesana d'acció catòlica femenina que s'ha dignat presidir el Cardenal de Toledo.

Ha estat un èxit.

—L'Assemblea farmacèutica reunida a Oviedo acordà la fundació d'una Cooperativa Farmacèutica Espanyola.

—El pròxim mes de novembre quedaran en disposició d'ésser habitades les trenta sis cases construïdes per la Cooperativa de Cases Barates dels empleats tramviàries d'aquesta ciutat. Fa pocs dies que foren visitades oficialment les dites cases i se'n feren molts elogis.

—A València va a establir-se en la carretera de més tràfec una millora important de debò: la ferro-carrilització per tal que el servei rodat pugui fer-s'hi còmodament.

Vet aquí una millora que de primer antuvi sembla impossible aquí, i ben mirada, no. Ella podria resoldre el conflicte dels transports per les impossibles carreteres de l'Estat.

ESTRANGER

Els catòlics italians acaronen la idea de consagrar pietosament un dia als morts de la Guerra Gran, aplicant-los tots els beneficis espirituals de l'Any Sant. Magnífica idea!

—El ministre de Justícia de Txecoslovàquia ha declarat que no pot admetre's cap dona per a l'exercici de la notaria encara que posseeixi tots els títols necessaris.

—El Papa, en rebre els Consiliaris de les Joventuts Catòliques, els digué que elles seran ço que ells siguin. Va ordenar l'absoluta submissió de tots als respectius Bisbes, com també obediència a les disposicions de la Junta Central d'Acció Catòlica i de les juntes diocesanes. Per fi recomanà als Consiliaris un coneixement clar i profund de totes les qüestions que hagin d'ensenyar o fer practicar. El Papa es mostrà joiós de l'espectacle donat a Roma i al món pels 30.000 socis de les Joventuts reunits al seu entorn aquells dies.

—La ciutat de Roma tindrà prompte un govern propi digne de la seva mundial importància.

Roma comptarà, demés, amb mitjans econòmics per viure amb el decòrum a què té dret.

—Són verament fantàstiques les xifres de les quantitats que gasten en anuncis els americans del Nord. La Companyia de tabacs hi dedica un milió cinc cents mil dòlars. La casa Ford, 500.000. Aquí l'anunci es considera per moltíssims comerciants com un luxe, com una disbauxa. Així els llueix el pèl a molts d'ells.

—Els catòlics alsacians trameteren un missatge a Painlevé, en visitar aquest Mulhouse, recordant-li les seves paraules de pacificació i "les solemniais promeses fetes pel govern francès als catòlics alsacians en reintegrar-se a llur pàtria".

No siguin massa confiats els nostres germans d'Alsàcia. Vigilin...

—A París ha tingut lloc el XII Congrés Internacional d'Ajuntaments.

—El govern grec ha dissolt el parlament i publicat una nova Constitució, com si es tractés d'un joc de nois. Aquests revolucionaris d'Atenes no s'assemblen pas gens als seus avantpassats de l'era pagana.

—A Itàlia els elements obreristes de tota mena treballen per fer augmentar els salaris a tenor de l'augment de la vida, cada dia més cara a tot Europa.

—L'Ajuntament de Budapest (Hongria) es proposa construir 1.600 cases barates en 5 anys. Seran a propòsit per a famílies obreres de qualsevulla condició, per nombroses que siguin.

L'Ajuntament de Barcelona ja té prou feina a construir mausoleus egipcis a la Plaça de Catalunya, per a enterrar-s'hi.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Publicacions d'"Acció Popular"

Tratado Elemental de Sociología Cristiana

pel
DR. JOSEP M. LLOVERA
Canonge, Professor a la Càtedra d'Apologètica Cristiana d'"Acció Popular"

5.ª EDICIÓ, REVISADA

PREU: 7 ptes. rústega.
9 " enquadernada.

Saludada a la seva aparició per l'«Osservatore Romano» amb la més bella i laudabilíssima nota comentari.

Sindicatos y Cajas Rurales

pel
P. LLUÍS CHALBAUD, S. J.
Doctor en Dret, membre del
Consell Tècnic d'"Acció Popular"

4.ª EDICIÓ

La millor campanya contra l'absentisme és divulgar aquesta obra d'organització social agrària.

Preus especials per als senyors Subscriptors de CATALUNYA SOCIAL

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

304 (05) (46,71) Gr.

Fol

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Francesc Manich

Socialisme i Cristianisme

(OPUSCLE DE COMBAT)

Preu: 0'50 pessetes

«Heus aquí un fulletó que feia bona falta en la nostra literatura social. Es tracta, senzillament, d'una conferència, però conferència estructurada en forma tal que equival a un llibre fornit i robust.»

La seva difusió pot obrir molts ulls i pot desfer molts equívocs respecte a l'actuació social dels catòlics que en aquests darrers temps s'han produït arreu del món i entre nosaltres.»

J. M. GICH.

R. Rucabado

Compendi d'educació civil .	Preu, 3'50
La defensa de la família . .	» 0'50
El Sindicat i el Casino . .	» 0'50
Socialisme espiritual . . .	» 1
En Balmes i el problema de l'associació obrera . . .	» 1
Contra el joc i el pacte amb el joc	» 3'50
Angoixes socials	» 3'50
Entorn del Sindicalisme . .	» 4

DE VENDA

en les principals llibreries i quioscos i en l'administració de CATALUNYA SOCIAL

FRANQUEO CONCERTADO